

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VIII. volebné obdobie

Číslo: PREDS-223/2022

1287

Z á k o n

zo 4. októbra 2022 o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vrátený prezidentkou Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie Národnou radou Slovenskej republiky

Materiál obsahuje:

1. List prezidentky Slovenskej republiky z 25. októbra 2022 č. 4896-2022-KPSR
2. Rozhodnutie prezidentky Slovenskej republiky z 25. októbra 2022 o vrátení zákona
3. Schválený zákon zo 4. októbra 2022

Bratislava október 2022

Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 25 -10- 2022		
Číslo spisu: PRES- 423 / 2022		
Listy: 11	Prílohy: 2x ZKANT 124.	
RZ	ZH	LU

Bratislava 25 . októbra 2022
Číslo spisu: 4896-2022-KPSR

Vážený pán predsedu,

podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon zo 4. októbra 2022 o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vzhľadom na obsah pripomienok k vrátenému zákonu uvedených v rozhodnutí, moja účasť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky nie je nevyhnutná. Dovoľujem si Vás, vážený pán predsedu, požiadať o doručenie môjho rozhodnutia všetkým poslancom a o prerokovanie vráteného zákona v Národnej rade Slovenskej republiky bez mojej účasti.

Vrátenie zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky odôvodní Metod Špaček, vedúci Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky alebo Tomáš Hubinák, riaditeľ odboru legislatívno-právneho Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

S pozdravom

Vážený pán
Boris KOLLÁR
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky

Bratislava

Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Číslo spisu: 4896-2022-KPSR

ROZHODNUTIE
prezidentky Slovenskej republiky

o vrátení zákona zo 4. októbra 2022 o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene
a doplnení niektorých zákonov

Predkladá:
Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Bratislava 25 . októbra 2022

Na rokovanie

Národnej rady Slovenskej republiky

I.

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon zo 4. októbra 2022 o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) pri opätovnom prerokovaní schválila zákon so zmenou, ktorá je uvedená v časti III.

II.

Ako prezidentke Slovenskej republiky mi z čl. 101 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) pri uplatňovaní práva na vrátenie schválených zákonov na opätovné prerokovanie vyplýva aj povinnosť svojím rozhodovaním zabezpečovať riadny chod ústavných orgánov. Pre národnú radu platí, že musí prijímať zákony v súlade s ústavou, predovšetkým s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy.

Dôvodom môjho rozhodnutia vrátiť národnej rade schválený zákon na opätovné prerokovanie je, podľa môjho názoru, rozpor niektorých jeho ustanovení s Ústavou, ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Konkrétne ide najmä o rozpor s Ústavou deklarovanou neviazanosťou Slovenskej republiky na akúkoľvek ideológiu či náboženstvo (čl. 1 ods. 1 Ústavy), právom na ochranu súkromia a ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života (čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 Ústavy) a právom na slobodu vierovyznania a byť bez náboženského vyznania (čl. 24 ods. 1 Ústavy). Súkromie je pritom jednou z ústredných hodnôt, na ktorých je založená demokratická spoločnosť.

Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 12 ods. 3 Ústavy každý má právo slobodne rozhodovať o svojej národnosti. Zakazuje sa akékoľvek ovplyvňovanie tohto rozhodovania a všetky spôsoby nátlaku smerujúce k odnárodňovaniu.

Podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 24 ods. 1 prvej vety a druhej vety Ústavy sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery sa zaručujú. Toto právo zahŕňa aj možnosť zmeniť náboženské vyznanie alebo vieru. Každý má právo byť bez náboženského vyznania.

Podľa čl. 13 ods. 4 Ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Niet pochybnosti o tom, že schválený zákon sleduje legitímny cieľ upraviť právne vzťahy pri vykonávaní práce profesionálneho náhradného rodiča a tým chrániť najlepší záujem dieťaťa pri náhradnom rodičovstve.

Napriek tomu však niektoré jeho ustanovenia vykazujú rozpory s ústavnými princípmi, ako sú naviazanosť štátu na náboženstvo, ochrana práva na súkromie a zákaz diskriminácie z dôvodu viery a náboženstva, či príslušnosti k národnosti. Rovnako je na mieste dôvodná obava, že napádané ustanovenia schváleného zákona by vzhľadom na zásah do konkrétnych ústavných práv konkrétnych subjektov neprešli ústavným testom proporcionality.

Podľa čl. I § 8 ods. 3 schváleného zákona Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) vyžaduje na účel overenia splnenia predpokladov podľa § 3 ods. 1 písm. h) a i) od záujemcu o prácu informácie o

- a) rodinných pomeroch,
- b) jeho náboženskej príslušnosti a o náboženskej príslušnosti fyzických osôb žijúcich s ním v domácom prostredí na účely vytvorenia podmienok na zachovanie náboženskej identity dieťaťa,**
- c) jeho národnosti a materinskom jazyku a o národnosti a materinskom jazyku fyzických osôb žijúcich s ním v domácom prostredí na účely vytvorenia podmienok na zachovanie národnostnej identity dieťaťa,**
- d) tehotenstve, ak je záujemcom o prácu žena, na účely vhodného zaradenia dieťaťa do domáceho prostredia pri zohľadňovaní možného počtu detí, veku detí a nárokov na starostlivosť o dieťa v domácom prostredí záujemcu o prácu.

Povinnosť centra (obligatórne vyžadovať) ustanovená v § 8 ods. 3 písm. b) a c) je možné považovať v prvom rade za neprimeraný zásah do práva na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy a práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy dotknutých fyzických osôb, keďže ide o povinnosť tieto informácie vyžadovať v každom prípade, aj keď to nie je vzhľadom na konkrétnu vec konkrétneho dieťaťa relevantné pre naplnenie deklarovaného cieľa – t. j. vytvorenia podmienok náhradného rodičovstva v súlade s najlepším záujmom dieťaťa. Zákonodarca totiž nepreukázal (ani na podklade dôvodovej správy), že iba náhradní rodičia s totožnou náboženskou príslušnosťou (ako má dieťa alebo medzi sebou) či národnosťou (akú má dieťa alebo medzi sebou) sú schopní plnohodnotne vytvárať podmienky v súlade s najlepším záujmom dieťaťa a vytvárať vhodné prostredie pre formovanie identity dieťaťa (napríklad aj tej náboženskej alebo národnostnej, čo však neurčuje a nesmie určovať štát). V priebehu trvania pracovného pomeru profesionálneho náhradného rodiča môže byť takáto informácia irelevantná vzhľadom na potreby detí v centre, kde je profesionálny náhradný rodič zamestnaný, ale rovnako môže viesť ku diskriminácii pri prijímaní do zamestnania, čo je v rozpore s čl. 12 Ústavy. Získavanie tohto typu informácií súkromnej vysoko citlivej povahy je aj v rozpore s bežnou a zákonnou praxou v pracovnoprávných vzťahoch, kde je to výslovne zakázané.

Aj samotný čl. 20 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“) požaduje od členského štátu, aby pri voľbe riešenia náhradnej starostlivosti bral potrebný ohľad na potrebu kontinuity vo výchove dieťaťa a ohľad na jeho etnický, náboženský, kultúrny a jazykový pôvod. Inak povedané, primárnym beneficiary tohto práva je

dieťa, čo nijak neprezumuje právo štátu skúmať alebo vyžadovať (navyše obligatórne) od tretích osôb, ktoré majú poskytovať dieťaťu náhradnú starostlivosť, preukázanie náboženskej príslušnosti alebo národnosti. Naopak, čl. 20 ods. 3 Dohovoru je potrebné vnímať v spojení s požiadavkami kladenými na samotnú výchovu dieťaťa v zmysle čl. 29 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého výchova dieťaťa má smerovať k výchove zameranej na posilňovanie úcty k rodičom dieťaťa, k svojej vlastnej kultúre, jazyku a hodnotám, k národným hodnotám krajiny trvalého pobytu, ako aj krajiny jeho pôvodu, a k iným civilizáciám a príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlavia a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu.

Relevanciu potreby získania informácií od záujemcu o prácu podľa čl. I § 8 ods. 3 schváleného zákona navyše popiera úprava ustanovenia § 51 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení 2. novelizačného bodu v čl. III schváleného zákona, na základe ktorej nemôžu byť tieto skutočnosti (teda náboženská príslušnosť, národnosť, materinský jazyk a pod. profesionálneho náhradného rodiča alebo iných osôb žijúcich s ním v spoločnej domácnosti) dôvodom na nezaradenie dieťaťa do profesionálnej náhradnej rodiny.

Je dôvodné sa domnievať, že by takýto zásah do súkromia profesionálneho náhradného rodiča, ale najmä jeho rodinných príslušníkov, neprešiel testom proporcionality a nedá sa automaticky aplikovať tvrdenie predkladateľa z dôvodovej správy, že „*v prípade týchto zamestnancov, ale aj členov ich rodiny je prelomená právom dieťaťa na konanie v jeho najlepšom záujme (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa)*“, keďže tu sa toto právo narúša paušálne u všetkých bez ohľadu na posúdenie konkrétneho najlepšieho záujmu dieťaťa a v prípade obmedzenia možnosti jeho umiestnenia do rodinného prostredia môže byť dokonca v neprospech, resp. na ujmu práv dieťaťa alebo jeho najlepších záujmov.

Rovnako by zhromažďovanie takýchto citlivých údajov vysoko súkromnej povahy, ktoré nie je zákonodarcom nijako relevantne odôvodnené a možno ho považovať za neoprávnený zásah do súkromia v rozpore s čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 Ústavy, mohlo viesť ku diskriminácii záujemcov o prácu profesionálneho náhradného rodiča z dôvodu náboženského presvedčenia alebo príslušnosti k národnosti, čo je v rozpore aj s čl. 12 ods. 2 a 3 Ústavy a hraničí aj s možnosťou svojvoľného rozhodovania individuálnych centier pri prijímaní do zamestnania. Získavanie tohto typu informácií súkromnej vysoko citlivej povahy je aj v rozpore s bežnou a zákonnou praxou v pracovnoprávných vzťahoch vyplývajúcou aj z medzinárodných dohôd a judikatúry, kde je to výslovne zakázané.

Zo skupiny získavaných informácií podľa čl. I § 8 ods. 3 schváleného zákona je obzvlášť ústavne problematické získavanie informácií o náboženskej príslušnosti záujemcu o prácu a ostatných osôb žijúcich s ním v spoločnej domácnosti (písm. b)). Vyžadovanie takejto informácie nielenže naráža na limity ochrany súkromia, zákazu diskriminácie z dôvodu viery a náboženstva a práva na náboženskú slobodu, ale je podľa môjho názoru v rozpore so samotnou podstatou a charakterom Slovenskej republiky ako zvrchovaného, demokratického a právneho štátu, ktorý sa neviaže na nijakú ideológiu ani náboženstvo. Inak povedané, Slovenská republika je sekulárny štát, v ktorom informácia o náboženskej príslušnosti alebo viere kohokoľvek nesmie mať v zásade žiadny vplyv na výkon jeho práv a povinností v rámci celého právneho poriadku. V prípade schváleného

zákona požadovaná informácia o náboženskej príslušnosti záujemcu o prácu alebo osôb žijúcich s ním v jednej domácnosti nemá bezprostredný vplyv na zabezpečenie najlepšieho záujmu dieťaťa, a tak neexistuje žiadny legitímny a relevantný dôvod na vyžadovanie takejto informácie, ako podmienky na prijatie do zamestnania, a teda dôvod na zásah do práva na náboženskú slobodu a práva na súkromie. Zákonodarcom deklarované „zachovanie náboženskej identity dieťaťa“ nie je, vzhľadom na ústavné práva dieťaťa a dotknutej osoby, ako aj na obsah princípu najlepšieho záujmu dieťaťa, ústavne relevantným dôvodom pre zásah do práva na náboženskú slobodu a práva na súkromie týchto osôb (čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 16 ods. 1 a čl. 24 ods. 1 Ústavy). Navyše v prípade schváleného zákona zákonodarca žiadny iný relevantný dôvod v dôvodovej správe neuvádza, čo prehlbuje rozpor tohto ustanovenia so zásadami a princípmi ustanovenými v Ústave.

Získavanie informácií o náboženskej príslušnosti, resp. národnosti a materinskom jazyku záujemcu o prácu a ostatných osôb žijúcich s ním v spoločnej domácnosti navyše naráža na riziko nevykonateľnosti a riziko svojvôle rozhodujúceho subjektu. Právna úprava nešpecifikuje následné materiálne nakladanie s týmito informáciami centrom alebo kritériá ich vyhodnocovania. S tým súvisí aj ďalšie aplikačné riziko, a síce hrozba značných regionálnych rozdielov v posudzovaní a vyhodnocovaní týchto informácií o náboženskej príslušnosti na účely overenia splnenia predpokladov podľa § 3 ods. 1 písm. h) a i) zákona. Zákonodarca sa pri zavádzaní tejto podmienky nemohol (a ani neuvádza v dôvodovej správe opak) inšpirovať ani zahraničnými modelmi alebo dobrou praxou v zahraničí, naopak, demokratické slobodné spoločnosti západného civilizačného okruhu chápu najlepší záujem dieťaťa bez ideologických, náboženských alebo národnostných podfarbení. Záverom možno dodať, že zájemca o prácu v procese jeho posudzovania musí preukázať a splniť iné, zákonné a relevantné podmienky, z ktorých centrum vie dostatočne a objektívne vyhodnotiť pripravenosť a vhodnosť záujemcu o prácu a vhodnosť rodinného prostredia pre zachovanie najlepšieho záujmu dieťaťa, a to bez ohľadu na jeho náboženské presvedčenie alebo národnosť či materinský jazyk.

Na základe uvedeného mám vážne pochybnosti o súlade schváleného zákona s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 a 3, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 24 ods. 1 Ústavy vzhľadom na porušenie ústavných princípov právneho štátu, princípu neviazanosti na náboženstvo, ako aj ochrany súkromia, zákazu diskriminácie na základe viery, náboženstva alebo príslušnosti k národnosti a práva na náboženskú slobodu.

III.

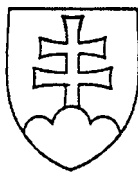
V nadväznosti na pripomienky uvedené v časti II navrhujem, aby národná rada pri opätovnom prerokovaní schválila zákon s touto zmenou:

1. V čl. I schváleného zákona v § 8 ods. 3 sa vypúšťajú písmená b) a c).

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno b).

Bratislava 25. októbra 2022

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁKON

zo 4. októbra 2022

o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje právne vzťahy v súvislosti s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča, evidenciu fyzických osôb, ktoré majú záujem o informácie o voľných pracovných miestach profesionálneho náhradného rodiča, (ďalej len „evidencia záujemcov o informácie o pracovných miestach“) a evidenciu profesionálnych náhradných rodičov, ktorých pracovný pomer skončil (ďalej len „evidencia bývalých zamestnancov“).

§ 2

Výkon práce profesionálneho náhradného rodiča

Výkon práce profesionálneho náhradného rodiča je

- a) poskytovanie starostlivosti podľa osobitného predpisu¹⁾ dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe do dovŕšenia 25 rokov veku (ďalej len „dieťa“)
 1. v domácom prostredí profesionálneho náhradného rodiča v rodinnom dome alebo v byte poskytnutom centrom pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) alebo v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je profesionálny náhradný rodič vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom, ktorý má profesionálny náhradný rodič právo užívať na základe zmluvy o výpožičke alebo ku ktorému má profesionálny náhradný rodič právo osobného užívania,

¹⁾ Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. mimo domáceho prostredia profesionálneho náhradného rodiča, ak je to potrebné na zabezpečenie starostlivosti o dieťa,
- b) plnenie ďalších pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnej zmluvy.

§ 3

Predpoklady na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča

(1) Profesionálnym náhradným rodičom sa môže stať fyzická osoba, ktorá sa uchádza o výkon práce profesionálneho náhradného rodiča (ďalej len „záujemca o prácu“) a ktorá spĺňa tieto predpoklady:

- a) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- b) dovŕšila 25 rokov veku,
- c) spĺňa kvalifikačný predpoklad; ak prácu profesionálneho náhradného rodiča vykonávajú manželia, ktorí sú zamestnancami jedného centra, kvalifikačný predpoklad musí spĺňať aspoň jeden z manželov,
- d) je bezúhonná,
- e) absolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,²⁾ od ktorej ukončenia neuplynulo viac ako päť rokov pred začiatkom výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča; to neplatí, ak počas tohto obdobia vykonávala prácu profesionálneho náhradného rodiča,
- f) má zdravotnú spôsobilosť na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča,
- g) má psychickú spôsobilosť podľa osobitného predpisu,³⁾
- h) spôsobom svojho života a života fyzických osôb žijúcich s ňou v domácom prostredí vytvára predpoklady na zabezpečenie výchovy a všestranného vývinu dieťaťa,
- i) má vhodné bytové a priestorové podmienky na poskytovanie starostlivosti dieťaťu,
- j) manžel žijúci s ňou v domácom prostredí
 - 1. spĺňa predpoklad podľa písmena e),
 - 2. má psychickú spôsobilosť,
- k) každá plnoletá fyzická osoba žijúca s ňou v domácom prostredí je bezúhonná,
- l) manžel žijúci s ňou v domácom prostredí dal písomný súhlas s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča v ich domácom prostredí.

(2) Centrum pri overovaní splnenia predpokladov podľa odseku 1 prihliada na

- a) pracovný posudok podľa § 16,
- b) informácie zapísané v evidencii bývalých zamestnancov podľa § 35 ods. 2.

(3) Predpoklady uvedené v odseku 1 musí profesionálny náhradný rodič spĺňať po celý čas výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča.

(4) Predpoklad podľa odseku 1 písm. k) sa nevzťahuje na plnoletú fyzickú osobu do dovŕšenia 25 rokov veku, ktorej profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť.

§ 4

Kvalifikačný predpoklad

Kvalifikačný predpoklad je získanie najmenej

- a) nižšieho stredného odborného vzdelania alebo stredného odborného vzdelania,

²⁾ § 52 ods. 2 a § 97 písm. k) zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 58 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- b) úplného stredného všeobecného vzdelania alebo úplného stredného odborného vzdelania, ak dieťa vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané alebo sexuálne zneužívané.

§ 5

Bezúhonnosť

(1) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin

- a) na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere vyššej ako jeden rok alebo
- b) za niektorý z trestných činov proti životu a zdraviu, proti slobode a ľudskej dôstojnosti, proti rodine a mládeži, proti iným právam a slobodám, proti mieru a ľudskosti, trestných činov terorizmu a extrémizmu.

(2) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje záujemca o prácu, profesionálny náhradný rodič, manžel zájemcu o prácu a manžel profesionálneho náhradného rodiča aj vtedy, ak mu bolo odsúdenie za trestný čin podľa odseku 1 zahladené alebo sa na neho hľadí, akoby nebol za taký čin odsúdený.

(3) Bezúhonnosť sa preukazuje

- a) výpisom z registra trestov alebo
- b) odpisom registra trestov, ak ide o fyzickú osobu podľa odseku 2.

(4) Záujemca o prácu a plnoletá fyzická osoba žijúca s ním v domácom prostredí poskytnú na účely preukázania bezúhonnosti centru údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov alebo výpisu z registra trestov.⁴⁾ Údaje podľa prvej vety centrum zašle po posúdení vhodnosti záujemcu o prácu alebo počas trvania pracovného pomeru profesionálneho náhradného rodiča na účely overenia dodržiavania povinnosti podľa § 3 ods. 3 v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) na vydanie odpisu registra trestov alebo výpisu z registra trestov.

(5) Plnoletá fyzická osoba, ktorá nie je občanom Slovenskej republiky, na účely preukázania bezúhonnosti predloží centru aj odpis registra trestov, výpis z registra trestov alebo rovnocenný doklad vydaný príslušným orgánom štátu, ktorého je štátnym občanom, alebo príslušným orgánom štátu jej trvalého pobytu alebo jej obvyklého pobytu nie starší ako tri mesiace spolu s jeho úradne osvedčeným prekladom do slovenského jazyka.

§ 6

Zdravotná spôsobilosť

Zdravotná spôsobilosť na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča sa preukazuje lekárskeym potvrdením, ktoré vydá lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo.

⁴⁾ § 10 ods. 4 písm. a) a § 13 ods. 4 zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 7

Psychická spôsobilosť manžela záujemcu o prácu alebo manžela profesionálneho náhradného rodiča

(1) Psychická spôsobilosť

- a) manžela záujemcu o prácu žijúceho s ním v domácom prostredí sa preukazuje psychologickým posudkom vypracovaným na základe psychologického vyšetrenia nie starším ako jeden rok,
- b) manžela profesionálneho náhradného rodiča žijúceho s ním v domácom prostredí sa preukazuje psychologickým posudkom vypracovaným na základe psychologického vyšetrenia
 - 1. nie starším ako jeden rok, ak sa stal manželom profesionálneho náhradného rodiča po vzniku pracovného pomeru profesionálneho náhradného rodiča,
 - 2. pri vzniku dôvodnej pochybnosti o tom, či manžel profesionálneho náhradného rodiča spĺňa predpoklad psychickej spôsobilosti,
 - 3. pri podozrení na týranie alebo sexuálne zneužívanie dieťaťa, ktorému profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť.

(2) Na psychologický posudok a psychologické vyšetrenie manžela záujemcu o prácu alebo manžela profesionálneho náhradného rodiča sa rovnako vzťahuje osobitný predpis.⁵⁾

§ 8

Predpoklad zabezpečenia výchovy a všestranného vývinu dieťaťa a predpoklad vhodných bytových a priestorových podmienok na poskytovanie starostlivosti dieťaťu

(1) Splnenie predpokladov podľa § 3 ods. 1 písm. h) a i) overuje centrum

- a) osobným preverení bytových a priestorových podmienok na poskytovanie starostlivosti dieťaťu,
- b) pohovorom s fyzickými osobami žijúcimi so záujemcom o prácu v domácom prostredí,
- c) vyjadrením obce o spôsobe života záujemcu o prácu.

(2) Pri overovaní plnenia predpokladu podľa § 3 ods. 1 písm. i) sa zohľadňuje aj vzdialenosť miesta domáceho prostredia záujemcu o prácu od miesta sídla centra alebo jeho organizačnej zložky.

(3) Centrum vyžaduje na účel overenia splnenia predpokladov podľa § 3 ods. 1 písm. h) a i) od záujemcu o prácu informácie o

- a) rodinných pomeroch,
- b) jeho náboženskej príslušnosti a o náboženskej príslušnosti fyzických osôb žijúcich s ním v domácom prostredí na účely vytvorenia podmienok na zachovanie náboženskej identity dieťaťa,
- c) jeho národnosti a materinskom jazyku a o národnosti a materinskom jazyku fyzických osôb žijúcich s ním v domácom prostredí na účely vytvorenia podmienok na zachovanie národnostnej identity dieťaťa,
- d) tehotenstve, ak je záujemcom o prácu žena, na účely vhodného zaradenia dieťaťa do domáceho prostredia pri zohľadňovaní možného počtu detí, veku detí a nárokov na starostlivosť o dieťa v domácom prostredí záujemcu o prácu.

⁵⁾ § 58 ods. 4 až 7 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení zákona č. 61/2018 Z. z.

(4) Na účely overenia predpokladov podľa § 3 ods. 1 písm. h) a i) záujemca o prácu predloží centru zoznam fyzických osôb žijúcich s ním v domácom prostredí; zoznam obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia a rodinný vzťah k záujemcovi o prácu.

Pracovný pomer

§ 9

(1) Profesionálny náhradný rodič vykonáva prácu profesionálneho náhradného rodiča na základe písomnej pracovnej zmluvy uzatvorenej s centrom.

(2) V pracovnej zmluve centrum s profesionálnym náhradným rodičom dohodne

- a) ako miesto výkonu práce
 - 1. miesto domáceho prostredia na území Slovenskej republiky,
 - 2. sídlo centra alebo jeho organizačnej zložky,
- b) že miestom výkonu práce sú aj iné miesta, ako miesta výkonu práce podľa písmena a), na ktorých bude v súvislosti s potrebou zabezpečenia starostlivosti o dieťa vykonávaná práca profesionálneho náhradného rodiča.

(3) V pracovnej zmluve centrum s profesionálnym náhradným rodičom dohodne aj

- a) podmienky poskytovania starostlivosti individuálne dohodnuté pre každé dieťa, ktorému má profesionálny náhradný rodič poskytovať starostlivosť,
- b) určenie spôsobu čerpania dovolenky podľa § 20 ods. 1.

(4) Pri uzatváraní pracovnej zmluvy centrum upozorní záujemcu o prácu na možnosť zmeny spôsobu čerpania dovolenky podľa § 20 ods. 3.

(5) Centrum a profesionálny náhradný rodič môžu v pracovnej zmluve dohodnúť určenie maximálneho počtu detí, ktorým profesionálny náhradný rodič bude poskytovať starostlivosť, a iné obmedzenia, ak existujú, pre ktoré profesionálny náhradný rodič nemôže poskytovať starostlivosť deťom.

§ 10

Centrum dohodne s profesionálnym náhradným rodičom v pracovnej zmluve skúšobnú dobu v trvaní najmenej tri mesiace a najviac deväť mesiacov.

§ 11

Pracovný pomer profesionálneho náhradného rodiča sa uzatvára na neurčitý čas. Pracovný pomer profesionálneho náhradného rodiča na určitú dobu možno dohodnúť len na zastupovanie profesionálneho náhradného rodiča počas materskej dovolenky, rodičovskej dovolenky, dovolenky bezprostredne nadväzujúcej na materskú dovolenku alebo rodičovskú dovolenku, dočasnej pracovnej neschopnosti, dočasného prerušenia výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča alebo na zastupovanie profesionálneho náhradného rodiča, ktorý bol dlhodobo uvoľnený na výkon verejnej funkcie alebo odborovej funkcie.

§ 12

(1) Centrum nemôže s profesionálnym náhradným rodičom dohodnúť v pracovnej zmluve kratší pracovný čas, ak odsek 2 neustanovuje inak.

(2) Profesionálni náhradní rodičia, ktorí sú manželmi, môžu vykonávať prácu profesionálnych náhradných rodičov na delenom pracovnom mieste. Počet detí, ktorým sa poskytuje starostlivosť na delenom pracovnom mieste, zodpovedá určenému počtu detí na jedného profesionálneho náhradného rodiča podľa osobitného predpisu.⁶⁾

§ 13

Pri skončení pracovného pomeru profesionálneho náhradného rodiča na základe dohody o skončení pracovného pomeru centrum pri dohode o dni skončenia pracovného pomeru zohľadní zabezpečenie poskytovania starostlivosti dieťaťu po skončení pracovného pomeru. V dohode o skončení pracovného pomeru musí byť uvedený dôvod skončenia pracovného pomeru, ak

- a) to profesionálny náhradný rodič požaduje,
- b) sa pracovný pomer skončil dohodou z dôvodov uvedených v § 14 ods. 1 písm. a), b) alebo písm. e).

§ 14

- (1) Centrum môže dať profesionálnemu náhradnému rodičovi výpoveď, iba z dôvodov že
- a) centrum alebo jeho časť sa
 - 1. zrušuje alebo
 - 2. premiestňuje a profesionálny náhradný rodič nesúhlasí so zmenou dohodnutého miesta výkonu práce podľa § 9 ods. 2 písm. a),
 - b) pracovné miesto, na ktorom profesionálny náhradný rodič vykonáva prácu, sa zrušuje,
 - c) profesionálny náhradný rodič prestal spĺňať predpoklad podľa § 3 ods. 1 písm. a), c) alebo písm. l),
 - d) sú u profesionálneho náhradného rodiča dôvody, pre ktoré by s ním centrum mohlo okamžite skončiť pracovný pomer podľa § 15 ods. 2, alebo profesionálny náhradný rodič opakovane menej závažne porušil pracovnú disciplínu a bol v posledných šiestich mesiacoch v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny písomne upozornený na možnosť výpovede,
 - e) nastali zmeny rodinných pomerov profesionálneho náhradného rodiča, ktoré majú negatívny vplyv na poskytovanie starostlivosti dieťaťu profesionálnym náhradným rodičom.

(2) Ak centrum dalo profesionálnemu náhradnému rodičovi výpoveď podľa odseku 1 písm. b), nesmie počas šiestich mesiacov znovu vytvoriť zrušené pracovné miesto a prijať na toto pracovné miesto iného profesionálneho náhradného rodiča; to neplatí, ak je potrebné vytvoriť pracovné miesto z dôvodu potreby poskytovania starostlivosti

- a) dieťaťu, ktoré je podľa lekárskeho posudku fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím,⁷⁾
- b) dieťaťu s posúdenou potrebou osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,⁸⁾
- c) najmenej trom súrodencom.

⁶⁾ § 97 písm. i) prvý bod zákona č. 305/2005 Z. z. v znení zákona č. 61/2018 Z. z.

⁷⁾ § 11 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁸⁾ § 11 ods. 1 písm. g) zákona č. 447/2008 Z. z. v znení zákona č. 180/2011 Z. z.

- (3) Výpovedná doba je najmenej
- a) jeden mesiac,
 - b) dva mesiace, ak ide o výpoveď
 - 1. podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. b),
 - 2. zo strany profesionálneho náhradného rodiča.

(4) Zákaz výpovede podľa § 64 Zákonníka práce sa nevzťahuje na výpoveď danú profesionálnemu náhradnému rodičovi aj vtedy, ak prestal spĺňať predpoklady na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča.

§ 15

(1) Centrum okamžite skončí s profesionálnym náhradným rodičom pracovný pomer z dôvodov, že profesionálny náhradný rodič

- a) použil na dieťaťi niektorú z foriem telesných trestov alebo iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu, alebo použil výchovný prostriedok, ktorého použitie je zakázané osobitným predpisom,⁹⁾ alebo nezabránil takémuto konaniu fyzickou osobou žijúcou s ním v domácom prostredí,
- b) prestal spĺňať predpoklad podľa § 3 ods. 1 písm. d), g), i), písm. j) druhého bodu alebo písm. k),
- c) porušil zákaz podľa § 18 ods. 2.

(2) Centrum môže okamžite skončiť s profesionálnym náhradným rodičom pracovný pomer z dôvodov, že

- a) profesionálny náhradný rodič
 - 1. porušil závažne pracovnú disciplínu,
 - 2. odmietol poskytovať starostlivosť dieťaťu bez uvedenia vážneho dôvodu,
 - 3. prestal spĺňať predpoklad podľa § 3 ods. 1 písm. f) alebo písm. h),
- b) nedošlo k dohode podľa § 9 ods. 3 písm. a).

(3) Profesionálny náhradný rodič môže okamžite skončiť pracovný pomer okrem dôvodov podľa § 69 ods. 1 Zákonníka práce aj z dôvodu náhlej zmeny jeho rodinných pomerov, ktorá má zásadný vplyv na poskytovanie starostlivosti dieťaťu profesionálnym náhradným rodičom. Profesionálnemu náhradnému rodičovi, ktorý okamžite skončil pracovný pomer podľa prvej vety, patrí náhrada mzdy v sume dvojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku. Náhlou zmenou rodinných pomerov na účely prvej vety je

- a) úmrtie manžela profesionálneho náhradného rodiča, dieťaťa profesionálneho náhradného rodiča alebo iného príbuzného profesionálneho náhradného rodiča,
- b) úmrtie fyzickej osoby neuvedenej v písmene a), ktorá žila v čase úmrtia v domácom prostredí profesionálneho náhradného rodiča,
- c) zmena rodinného stavu profesionálneho náhradného rodiča,
- d) zmena zdravotného stavu manžela profesionálneho náhradného rodiča, dieťaťa profesionálneho náhradného rodiča, iného príbuzného profesionálneho náhradného rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá žije v domácom prostredí profesionálneho náhradného rodiča.

⁹⁾ § 7 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 16

(1) Centrum je povinné vypracovať do 15 dní od skončenia pracovného pomeru pracovný posudok na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča, v ktorom zhodnotí výkon práce profesionálneho náhradného rodiča vrátane všetkých okolností súvisiacich s plnením predpokladov na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča. Centrum poskytne posudok do 5 dní od jeho vypracovania profesionálnemu náhradnému rodičovi. Profesionálny náhradný rodič má právo vyjadriť sa k posudku do 15 dní od jeho doručenia; vyjadrenie profesionálneho náhradného rodiča k posudku je súčasťou posudku. Centrum poskytne posudok do 15 dní od požiadania inému centru na účely § 3 ods. 2.

(2) Profesionálny náhradný rodič má právo nahliadnuť do jeho osobného spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie.

§ 17

(1) Profesionálnemu náhradnému rodičovi, s ktorým centrum skončí pracovný pomer výpoveďou z dôvodov uvedených v § 14 ods. 1 písm. a), b) alebo písm. e) alebo dohodou z týchto dôvodov, patrí pri skončení pracovného pomeru odstupné najmenej v sume podľa Zákonníka práce. Profesionálnemu náhradnému rodičovi, s ktorým centrum okamžite skončí pracovný pomer podľa § 15 ods. 1 písm. b) z dôvodu, že profesionálny náhradný rodič prestal spĺňať predpoklad podľa § 3 ods. 1 písm. g) alebo písm. j) druhého bodu, patrí odstupné v sume podľa prvej vety.

(2) Centrum nie je povinné poskytnúť profesionálnemu náhradnému rodičovi odchodné, ak sa pracovný pomer skončil podľa § 15 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1 písm. b) z dôvodu, že profesionálny náhradný rodič prestal spĺňať predpoklad podľa § 3 ods. 1 písm. d), alebo podľa § 15 ods. 2 písm. a) prvého bodu.

§ 18

Povinnosti a obmedzenia

- (1) Profesionálny náhradný rodič je povinný
- a) bezodkladne písomne oznámiť centru
 1. každú zmenu súvisiacu s plnením predpokladov na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča,
 2. skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výkon práce profesionálneho náhradného rodiča alebo ktoré by mohli dieťaťu alebo centru spôsobiť ujmu,
 3. skutočnosť, že on alebo plnoletá fyzická osoba žijúca s ním v domácom prostredí sú trestne stíhaní pre trestný čin podľa § 5 ods. 1 alebo že bolo trestné stíhanie právoplatne skončené,
 - b) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach zo života dieťaťa, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča, a to počas trvania pracovného pomeru a po jeho skončení; to sa nevzťahuje na poskytovanie informácií zo života dieťaťa v nevyhnutnom rozsahu na účel zabezpečenia starostlivosti o dieťa počas výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča,
 - c) preukázať v lehote určenej centrom splnenie predpokladu podľa § 3 ods. 1 písm. j) druhého bodu,

1. ak sa stal manželom profesionálneho náhradného rodiča po vzniku pracovného pomeru profesionálneho náhradného rodiča,
2. pri vzniku dôvodnej pochybnosti o tom, či manžel profesionálneho náhradného rodiča spĺňa predpoklad psychickej spôsobilosti,
3. pri podozrení na týranie alebo sexuálne zneužívanie dieťaťa, ktorému profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť.

(2) Profesionálny náhradný rodič nesmie vykonávať prácu profesionálneho náhradného rodiča pre viac centier.

(3) Profesionálni náhradní rodičia, ktorí sú manželmi, môžu vykonávať prácu profesionálneho náhradného rodiča pre rôzne centrá len s predchádzajúcim písomným súhlasom oboch centier. Centrum neudelí písomný súhlas podľa prvej vety, ak vyhodnotí, že vzhľadom na vek, zdravotný stav a vývinové potreby dieťaťa, ktorému profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť, by výkon práce profesionálneho náhradného rodiča manželmi pre rôzne centrá negatívne ovplyvnil výkon práce profesionálneho náhradného rodiča.

(4) Profesionálny náhradný rodič môže podnikat' alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť len s predchádzajúcim písomným súhlasom centra; písomný súhlas centra sa nevyžaduje na správu vlastného majetku, na správu majetku maloletých detí a správu majetku osoby, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená. Ak sa centrum nevyjadrí do 15 dní od doručenia žiadosti profesionálneho náhradného rodiča, platí, že súhlas udelilo. Centrum neudelí písomný súhlas s podnikaním alebo vykonávaním inej zárobkovej činnosti, ak vyhodnotí, že vzhľadom na vek, zdravotný stav, vývinové potreby dieťaťa, ktorému profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť, a povahu podnikania alebo povahu inej zárobkovej činnosti by podnikanie alebo výkon inej zárobkovej činnosti negatívne ovplyvnili výkon práce profesionálneho náhradného rodiča. Centrum môže súhlas písomne odvolať, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce pre jeho udelenie; v písomnom odvolaní súhlasu je centrum povinné uviesť dôvody odvolania súhlasu. Po odvolaní súhlasu centrom je profesionálny náhradný rodič povinný bez zbytočného odkladu podnikanie alebo výkon inej zárobkovej činnosti skončiť alebo pozastaviť¹⁰⁾ spôsobom vyplývajúcim z osobitných predpisov.

(5) Nesplnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a) tretieho bodu a písm. c) sa považuje za závažné porušenie pracovnej disciplíny.

(6) Povinnosť podľa odseku 1 písm. b) sa vzťahuje aj na plnoleté fyzické osoby žijúce s profesionálnym náhradným rodičom v domácom prostredí.

§ 19

Pracovný čas

(1) Pracovný čas profesionálneho náhradného rodiča je časový úsek, v ktorom profesionálny náhradný rodič

- a) poskytuje starostlivosť dieťaťu, je k dispozícii prevziať do starostlivosti ďalšie dieťa a plní ďalšie povinnosti súvisiace s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča alebo

¹⁰⁾ Napríklad zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

- b) neposkytuje starostlivosť dieťaťu, je k dispozícii prevziať do starostlivosti dieťa a plní ďalšie povinnosti súvisiace s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča.

(2) Profesionálny náhradný rodič si sám rozvrhuje pracovný čas a dobu odpočinku počas dňa tak, aby zabezpečil poskytovanie starostlivosti dieťaťu v súlade s potrebami dieťaťa, bol k dispozícii prevziať do starostlivosti dieťa a mohol plniť ďalšie povinnosti súvisiace s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča.

(3) Dobu odpočinku si profesionálny náhradný rodič plánuje najmä podľa programu dieťaťa, ktorému poskytuje starostlivosť, programu rodiny a rodinných zvyklostí.

(4) Centrum je povinné viesť evidenciu dní, počas ktorých profesionálny náhradný rodič vykonával v kalendárnom mesiaci prácu profesionálneho náhradného rodiča.

§ 20

Dovolenka

- (1) Počas dovolenky profesionálny náhradný rodič
- a) neposkytuje starostlivosť žiadnemu dieťaťu, nie je k dispozícii prevziať do starostlivosti dieťa a neplní ďalšie povinnosti súvisiace s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča alebo
- b) poskytuje starostlivosť dieťaťu, nie je k dispozícii prevziať do starostlivosti ďalšie dieťa a neplní ďalšie povinnosti súvisiace s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča.

(2) Základná výmera dovolenky profesionálneho náhradného rodiča je najmenej päť týždňov. Dovolenka profesionálneho náhradného rodiča, ktorý do konca príslušného kalendárneho roka dovŕši najmenej 33 rokov veku, je najmenej šesť týždňov.

(3) Ak je to v záujme dieťaťa, centrum môže aj bez dohody s profesionálnym náhradným rodičom zmeniť spôsob čerpania dovolenky podľa odseku 1 písm. b) pri dovolenke, ktorej čerpanie bolo centrom určené. Zmenu spôsobu čerpania dovolenky podľa prvej vety centrum písomne oznámi profesionálnemu náhradnému rodičovi najmenej sedem dní pred začiatkom čerpania dovolenky. Ak centrum zmenilo spôsob čerpania dovolenky podľa prvej vety, profesionálny náhradný rodič je povinný odovzdať dieťa, ktorému poskytuje starostlivosť, pred začiatkom čerpania dovolenky centrom.

(4) Za časť dovolenky, ktorá presahuje štyri týždne dovolenky, ktorú profesionálny náhradný rodič nevyčerpal ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka, patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku.

§ 21

Prekážky v práci

(1) Centrum poskytne profesionálnemu náhradnému rodičovi pracovné voľno na nevyhnutne potrebný čas, ak z dôvodov podľa § 141 ods. 2 Zákonníka práce profesionálny náhradný rodič nemôže poskytovať starostlivosť dieťaťu a starostlivosť o dieťa je dočasne zabezpečená centrom.

(2) Ak si profesionálny náhradný rodič nemôže pri prekážke v práci podľa § 141 ods. 2 písm. a), c) a d) Zákonníka práce rozvrhnúť pracovný čas tak, aby zabezpečil poskytovanie

starostlivosti dieťaťu v súlade s potrebami dieťaťa, bol k dispozícii prevziať do starostlivosti dieťa a mohol plniť ďalšie povinnosti súvisiace s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča, centrum mu poskytne pracovné voľno s náhradou mzdy v rozsahu najviac 12 hodín za deň, v úhrne najviac 32 hodín v kalendárnom roku.

§ 22

Mzda

- (1) Profesionálnemu náhradnému rodičovi patrí mesačne mzda, ktorú tvorí
- a) základná zložka mzdy,
 - b) paušálny príplatok,
 - c) príplatok za počet detí v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča,
 - d) príplatok za osobitnú starostlivosť o dieťa,
 - e) príplatok za prax,
 - f) profesijný príplatok.

(2) Mzda sa zaokrúhľuje na najbližších 50 eurocentov nahor.

§ 23

Základná zložka mzdy

- (1) Suma základnej zložky mzdy profesionálneho náhradného rodiča je
- a) 940 eur mesačne,
 - b) najmenej 50 % sumy podľa písmena a), ak profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť výlučne deťom, ktoré dovърšili 16 rokov veku a ktoré nie sú deťmi uvedenými v § 26 ods. 1,
 - c) 50 % sumy podľa písmena a), ak profesionálny náhradný rodič vykonáva prácu na delenom pracovnom mieste.

(2) Základná zložka mzdy patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi v pomernej výške zodpovedajúcej odpracovaným dňom v kalendárnom mesiaci.

(3) Vláda Slovenskej republiky nariadením

- a) môže ustanoviť vyššiu sumu základnej zložky mzdy,
- b) ustanoví vyššiu sumu základnej zložky mzdy zodpovedajúcu miere zvýšenia základnej stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme s rovnakým termínom účinnosti, ak osobitný predpis ustanoví zvýšenú základnú stupnicu platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme; vyššia suma základnej zložky mzdy sa zaokrúhľuje na celé eurá nahor.

(4) Suma základnej zložky mzdy podľa odseku 1 písm. a) stráca platnosť ustanovením vyššej sumy základnej zložky mzdy podľa odseku 3.

§ 24

Paušálny príplatok

(1) Paušálny príplatok patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi, ktorý poskytuje starostlivosť najmenej jednému dieťaťu.

(2) Suma paušálneho príplatku je súčin jednej tridsatiny 20 % zo základnej zložky mzdy a počtu dní, počas ktorých profesionálny náhradný rodič v kalendárnom mesiaci poskytoval starostlivosť najmenej jednému dieťaťu.

§ 25

Príplatok za počet detí v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča

(1) Príplatok za počet detí v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi, ktorý poskytuje starostlivosť najmenej dvom deťom.

(2) Suma príplatku za počet detí v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča je

- a) 20 % zo základnej zložky mzdy, ak profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť dvom deťom,
- b) 50 % zo základnej zložky mzdy, ak profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť trom deťom,
- c) 60 % zo základnej zložky mzdy, ak profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť najmenej štyrom deťom.

(3) Ak profesionálny náhradný rodič v priebehu mesiaca poskytoval starostlivosť rôznemu počtu detí, patrí mu za celý mesiac príplatok za počet detí v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča v sume podľa odseku 2 zodpovedajúcej najvyššiemu počtu detí, ktorým v priebehu mesiaca poskytoval starostlivosť.

§ 26

Príplatok za osobitnú starostlivosť

(1) Príplatok za osobitnú starostlivosť patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi, ktorý poskytuje starostlivosť najmenej jednému

- a) dieťaťu, ktoré je podľa lekárskeho posudku fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím,
- b) dieťaťu s posúdenou potrebou osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu alebo
- c) dieťaťu, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané alebo sexuálne zneužívané, alebo ktorému je poskytovaná starostlivosť v rámci špecializovaného programu.¹¹⁾

(2) Suma príplatku za osobitnú starostlivosť o dieťa je

- a) 25 % zo základnej zložky mzdy, ak profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť jednému dieťaťu podľa odseku 1,
- b) 40 % zo základnej zložky mzdy, ak profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť dvom deťom podľa odseku 1,
- c) 60 % zo základnej zložky mzdy, ak profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť trom deťom podľa odseku 1,
- d) 80 % zo základnej zložky mzdy, ak profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť najmenej štyrom deťom podľa odseku 1.

(3) Ak profesionálny náhradný rodič v priebehu mesiaca poskytoval starostlivosť rôznemu počtu detí podľa odseku 1, patrí mu za celý mesiac príplatok za osobitnú starostlivosť o dieťa

¹¹⁾ § 56 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

v sume podľa odseku 2 zodpovedajúcej najvyššiemu počtu detí podľa odseku 1, ktorým v priebehu mesiaca poskytoval starostlivosť.

§ 27

Príplatok za prax

(1) Profesionálnemu náhradnému rodičovi patrí príplatok za prax po uplynutí troch rokov trvania pracovného pomeru v sume 1 % základnej zložky mzdy. Príplatok za prax podľa prvej vety sa zvýši

- a) o 1 % základnej zložky mzdy za každý ďalší rok trvania pracovného pomeru až do uplynutia 16. roka trvania pracovného pomeru,
- b) o 0,5 % základnej zložky mzdy za každý ďalší rok trvania pracovného pomeru od 17. roka trvania pracovného pomeru až do uplynutia 32. roka trvania pracovného pomeru.

(2) Do dĺžky praxe sa započítavajú aj doby trvania predchádzajúcich pracovných pomerov, v ktorých profesionálny náhradný rodič vykonával prácu profesionálneho náhradného rodiča.

§ 28

Profesijný príplatok

(1) Centrum môže priznať profesijný príplatok profesionálnemu náhradnému rodičovi za sťažený výkon práce profesionálneho náhradného rodiča alebo za vykonávanie práce nad rámec pracovných povinností.

(2) Profesijný príplatok je možné priznať do sumy základnej zložky mzdy.

(3) Pravidlá priznania profesijného príplatku určí centrum vo vnútornom predpise.

§ 29

Odmena

Centrum môže profesionálnemu náhradnému rodičovi poskytnúť odmenu

- a) za kvalitný výkon práce profesionálneho náhradného rodiča alebo za prácu presahujúcu zmluvne dohodnutý výkon práce profesionálneho náhradného rodiča,
- b) pri dosiahnutí 50 rokov a 60 rokov veku až do jeho priemerného mesačného zárobku,
- c) pri príležitosti obdobia letných dovolení a vianočných sviatkov,
- d) pri skončení pracovného pomeru za dlhodobý kvalitný výkon práce profesionálneho náhradného rodiča, ak pracovný pomer profesionálneho náhradného rodiča trval najmenej desať rokov.

§ 30

Dočasné prerušenie výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča

(1) Ak profesionálny náhradný rodič alebo plnoletá fyzická osoba žijúca s ním v domácom prostredí sú trestne stíhaní pre trestný čin podľa § 5 ods. 1, centrum dočasne preruší profesionálnemu náhradnému rodičovi výkon práce až do právoplatného skončenia trestného stíhania.

(2) Profesionálnemu náhradnému rodičovi patrí počas dočasného prerušenia výkonu práce podľa odseku 1 základná zložka mzdy podľa § 23.

(3) Ak po skončení dočasného prerušenia výkonu práce podľa odseku 1 profesionálny náhradný rodič alebo plnoletá fyzická osoba žijúca s ním v domácom prostredí spĺňa predpoklad bezúhonnosti, patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi za obdobie dočasného prerušenia výkonu práce doplatok do sumy jeho priemerného zárobku zisteného ku dňu dočasného prerušenia výkonu práce, najviac však za čas 36 mesiacov; to neplatí, ak dôvodom skončenia dočasného prerušenia výkonu práce je, že plnoletá fyzická osoba podľa odseku 1 opustila domáce prostredie profesionálneho náhradného rodiča.

- (4) Centrum môže dočasne prerušiť výkon práce profesionálnemu náhradnému rodičovi
- a) na obdobie určené centrom na preukázanie psychickej spôsobilosti pri
 1. vzniku dôvodnej pochybnosti o tom, či profesionálny náhradný rodič alebo manžel žijúci s ním v domácom prostredí spĺňajú predpoklad psychickej spôsobilosti alebo
 2. podozrení na týranie alebo sexuálne zneužívanie dieťaťa,
 - b) do výsledku overenia predpokladu psychickej spôsobilosti, ak
 1. profesionálny náhradný rodič alebo manžel žijúci s ním v domácom prostredí podľa psychologického posudku nespĺňajú predpoklad psychickej spôsobilosti a profesionálny náhradný rodič požiadal o opakovanie psychologického vyšetrenia,¹²⁾
 2. psychologický posudok obsahuje odporúčanie na ďalšiu odbornú pomoc, z dôvodu absolvovania odbornej pomoci podľa odporúčania psychologického vyšetrenia.

(5) Počas dočasného prerušenia výkonu práce podľa odseku 4 patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi mzda podľa § 22 ods. 1 písm. a), b) a e) v sume, v akej mu patrila za mesiac, ktorý predchádzal mesiacu, v ktorom došlo k dočasnému prerušeniu výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča. Počas dočasného prerušenia výkonu práce podľa odseku 4 písm. b) druhého bodu patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi mzda podľa prvej vety najviac jeden mesiac.

(6) Doba dočasného prerušenia výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča sa na účely dovolenky neposudzuje ako výkon práce.

§ 31

Príspevok na stravovanie

(1) Profesionálnemu náhradnému rodičovi patrí príspevok na stravovanie podľa Zákonníka práce za každý deň, v ktorom vykonáva prácu profesionálneho náhradného rodiča.

(2) Profesionálnemu náhradnému rodičovi patrí príspevok na stravovanie aj počas čerpania dovolenky podľa § 20 ods. 1 písm. b).

§ 32

Pracovná cesta

Pracovnou cestou nie je cesta súvisiaca s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča spojená

- a) so zabezpečením
 1. výchovy a vzdelávania dieťaťa,
 2. zdravotnej starostlivosti o dieťa,

¹²⁾ § 58 ods. 6 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení zákona č. 61/2018 Z. z.

3. kultúrnych, športových a iných voľnočasových aktivít v živote dieťaťa,
b) s udržiavaním rodinných väzieb dieťaťa, väzieb dieťaťa s blízkymi osobami a s uľahčovaním nadviazania osobného vzťahu dieťaťa so žiadateľmi o pestúnsku starostlivosť alebo osvojenie podľa osobitného predpisu.¹³⁾

§ 33

Vedenie evidencií

- (1) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“) vedie neverejnú
- a) evidenciu záujemcov o informácie o pracovných miestach,
 - b) evidenciu bývalých zamestnancov.
- (2) Ústredie
- a) spracúva osobné údaje o
 - 1. fyzickej osobe, ktorá má záujem o informácie o voľných pracovných miestach profesionálneho náhradného rodiča v rozsahu podľa § 34 ods. 2 na účel uľahčenia obsadenia voľného pracovného miesta profesionálneho náhradného rodiča,
 - 2. fyzickej osobe podľa § 35 ods. 1 v rozsahu podľa § 35 ods. 2 na účel zvýšenia bezpečnosti starostlivosti o deti,
 - b) poskytuje bezplatne údaje podľa § 35 ods. 2 na účely osobitných predpisov.

§ 34

Evidencia záujemcov o informácie o pracovných miestach

(1) Ústredie zapíše fyzickú osobu do evidencie záujemcov o informácie o pracovných miestach na základe jej písomnej žiadosti, ktorá obsahuje údaje podľa odseku 2 písm. a) až f). Ak písomná žiadosť nie je úplná, ústredie vyzve fyzickú osobu na jej doplnenie v určenej lehote s upozornením, že ak žiadosť v určenej lehote nedoplní, ústredie fyzickú osobu nezapíše do evidencie záujemcov o informácie o pracovných miestach.

- (2) Do evidencie záujemcov o informácie o pracovných miestach sa zapisuje
- a) meno, priezvisko a dátum narodenia,
 - b) rodné číslo alebo iný identifikátor,¹⁴⁾
 - c) telefónne číslo, adresa elektronickej pošty alebo korešpondenčná adresa,
 - d) adresa trvalého pobytu alebo adresa prechodného pobytu,
 - e) adresa predpokladaného miesta výkonu práce podľa § 9 ods. 2 písm. a) prvého bodu,
 - f) dosiahnuté vzdelanie,
 - g) dátum zápisu.

(3) Ústredie vymaže fyzickú osobu z evidencie záujemcov o informácie o pracovných miestach

- a) po uplynutí piatich rokov odo dňa zápisu,
- b) na základe jej písomnej žiadosti o výmaz z evidencie záujemcov o informácie o pracovných miestach.

(4) Na žiadosť centra, ktoré má voľné pracovné miesto profesionálneho náhradného rodiča, ústredie informuje fyzickú osobu zapísanú v evidencii záujemcov o informácie o pracovných

¹³⁾ Tretia časť zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ § 23b ods. 1 písm. d) šiestnásty bod zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení zákona č. 190/2013 Z. z.

miestach, o voľnom pracovnom mieste, ak predpokladané miesto výkonu práce podľa § 9 ods. 2 písm. a) prvého bodu je vhodné pre potreby centra.

§ 35

Evidencia bývalých zamestnancov

(1) Ústredie zapíše do evidencie bývalých zamestnancov fyzickú osobu, ktorá vykonávala prácu profesionálneho náhradného rodiča a ktorej pracovný pomer sa skončil

- a) v skúšobnej dobe,
- b) dohodou o skončení pracovného pomeru z dôvodu uvedeného v § 14 ods. 1 písm. e),
- c) výpoveďou podľa § 14 ods. 1 písm. c) až e),
- d) okamžitým skončením pracovného pomeru zo strany centra.

(2) Do evidencie bývalých zamestnancov sa zapisuje

- a) meno, priezvisko a dátum narodenia,
- b) rodné číslo alebo iný identifikátor,¹⁴⁾
- c) adresa trvalého pobytu alebo adresa prechodného pobytu,
- d) spôsob a dôvod skončenia pracovného pomeru podľa odseku 1,
- e) názov a adresa centra, v ktorom fyzická osoba vykonávala prácu profesionálneho náhradného rodiča.

(3) Centrum je povinné oznámiť ústrediu údaje podľa odseku 2 do desiatich dní odo dňa skončenia pracovného pomeru podľa odseku 1.

(4) Ústredie vymaže fyzickú osobu z evidencie bývalých zamestnancov po uplynutí desiatich rokov odo dňa zápisu.

(5) Ústredie na žiadosť poskytne centru informácie podľa odseku 2 na účel overenia splnenia predpokladov na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča.

Priestupky a správne delikty

§ 36

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto poruší povinnosť podľa § 18 ods. 1 písm. b).

(2) Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 2 000 eur. Priestupok podľa odseku 1 prejednáva ústredie.

(3) Na konanie podľa odseku 2 sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.¹⁵⁾

§ 37

(1) Ústredie môže uložiť centru za porušenie povinnosti podľa § 35 ods. 3 pokutu do 3 000 eur. Ústredie pri ukladaní pokuty prihliada na závažnosť porušenia povinnosti a závažnosť jeho následkov.

(2) Pokutu podľa odseku 1 môže ústredie uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa dozvedelo o porušení povinnosti, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď došlo k jej porušeniu.

¹⁵⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

(3) Na konanie podľa odseku 1 sa vzťahuje správny poriadok.

§ 38

Pokuty podľa § 36 ods. 2 a § 37 ods. 1 sú príjmom štátneho rozpočtu.

Spoločné ustanovenia

§ 39

(1) Na pracovnoprávne vzťahy profesionálneho náhradného rodiča sa vzťahuje Zákonník práce, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Za dieťa žijúce so zamestnancom v spoločnej domácnosti sa na účely príspevku na rekreáciu podľa § 152a Zákonníka práce a príspevku na športovú činnosť dieťaťa podľa § 152b Zákonníka práce nepovažuje dieťa, ktoré je umiestnené v centre, ktorému profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť.

(3) Na škody vzniknuté v súvislosti s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča sa vzťahujú ustanovenia Zákonníka práce o náhrade škody okrem škody spôsobenej dieťaťom, ktorému profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť, škody vzniknutej profesionálnemu náhradnému rodičovi na motorovom vozidle, vlastnom náradí, vlastnom zariadení a vlastných predmetoch potrebných na výkon práce.

(4) Na účely odmeňovania a priemerného zárobku sa za sumu

- a) dennej mzdy považuje 1/30 zo sumy mesačnej mzdy,
- b) hodinovej mzdy považuje 1/240 zo sumy mesačnej mzdy.

§ 40

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

Prechodné ustanovenia

§ 41

(1) Centrum uzatvorí s profesionálnym náhradným rodičom, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022, do 31. decembra 2022 dohodu o zmene pracovných podmienok, v ktorej dohodnú podmienky výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča podľa tohto zákona s účinnosťou od 1. januára 2023; to neplatí, ak sa má pracovný pomer profesionálneho náhradného rodiča skončiť do 31. decembra 2022 alebo ak profesionálnemu náhradnému rodičovi plyní výpovedná doba. Centrum uzatvorí s profesionálnym náhradným rodičom, ktorého pracovný pomer vznikol v období od 1. novembra 2022 do 31. decembra 2022, dohodu o zmene pracovných podmienok, v ktorej dohodnú mzdu podľa tohto zákona s účinnosťou od 1. januára 2023.

(2) Ak sa profesionálny náhradný rodič a centrum nedohodnú na zmene pracovných podmienok podľa odseku 1 prvej vety, centrum skončí s profesionálnym náhradným rodičom pracovný pomer výpoveďou, ak sa centrum a profesionálny náhradný rodič nedohodnú na skončení pracovného pomeru dohodou k 31. decembru 2022. Pri skončení pracovného pomeru

výpoveďou podľa prvej vety alebo dohodou z toho istého dôvodu patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi odstupné podľa § 17 ods. 1.

(3) Pracovný pomer na určitú dobu, ktorý vznikol pred 1. novembrom 2022, sa skončí uplynutím dohodnutej doby, najneskôr však 31. októbra 2024; to sa nevzťahuje na pracovný pomer na určitú dobu dohodnutý na zastupovanie profesionálneho náhradného rodiča počas materskej dovolenky, rodičovskej dovolenky, dovolenky bezprostredne nadväzujúcej na materskú dovolenku alebo rodičovskú dovolenku, dočasnej pracovnej neschopnosti alebo na zastupovanie profesionálneho náhradného rodiča, ktorý bol dlhodobo uvoľnený na výkon verejnej funkcie alebo odborovej funkcie.

(4) Tento zákon sa nevzťahuje na skončenie pracovného pomeru profesionálneho náhradného rodiča na základe právneho úkonu urobeného pred 1. novembrom 2022 a na nároky, ktoré z neho vznikli; tým nie je dotknuté ustanovenie § 16.

(5) Ustanovenie § 18 ods. 2 sa nevzťahuje na profesionálneho náhradného rodiča, ktorý začal vykonávať prácu profesionálneho náhradného rodiča pre viaceré centrá pred 1. novembrom 2022.

(6) Ustanovenie § 18 ods. 3 sa nevzťahuje na profesionálnych náhradných rodičov, ktorí sú manželmi, ktorí začali vykonávať prácu profesionálneho náhradného rodiča pre rôzne centrá pred 1. novembrom 2022.

(7) U profesionálneho náhradného rodiča, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022 a ktorý k 31. októbru 2022 podniká alebo vykonáva inú zárobkovú činnosť, sa podmienka udelenia súhlasu centra podľa § 18 ods. 4 považuje za splnenú; na odvolanie súhlasu centra sa rovnako vzťahuje § 18 ods. 4.

(8) Profesionálnemu náhradnému rodičovi patrí mzda podľa § 22 až 28 prvýkrát za mesiac január 2023. Ustanovenie § 23 ods. 3 písm. b) sa neuplatní vo vzťahu k zvýšeniu základnej stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme účinnému od 1. januára 2023.

§ 42

(1) U profesionálneho náhradného rodiča, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022, sa predpoklady podľa § 3 ods. 1 považujú za splnené, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Profesionálny náhradný rodič, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022, je povinný predložiť centru do 15. novembra 2022 zoznam podľa § 8 ods. 4.

(3) Profesionálny náhradný rodič, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022, a plnoletá fyzická osoba žijúca s ním v domácom prostredí poskytnú na účely preukázania bezúhonnosti centru do 15. novembra 2022 údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov alebo výpisu z registra trestov.

(4) Na účely overenia splnenia predpokladov podľa § 3 ods. 1 písm. d) a k) centrum, ktorého zriaďovateľom je ústredie, zašle ústrediu do 31. januára 2023 údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov alebo výpisu z registra trestov týkajúceho sa profesionálneho

náhradného rodiča, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022, a plnoletých fyzických osôb žijúcich s ním v domácom prostredí.

(5) Na účely overenia splnenia predpokladu podľa § 3 ods. 1 písm. k) centrum, ktoré vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe udelenej akreditácie, zašle ústrediu do 31. januára 2023 údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov týkajúceho sa plnoletých fyzických osôb okrem manžela žijúcich v domácom prostredí s profesionálnym náhradným rodičom, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022; u profesionálneho náhradného rodiča, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022, zamestnaného v tomto centre a jeho manžela žijúceho s ním v domácom prostredí sa predpoklad bezúhonnosti považuje za splnený.

(6) Ústredie bezodkladne zašle údaje podľa odsekov 4 a 5 v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie generálnej prokuratúry na vydanie odpisu registra trestov alebo výpisu z registra trestov. Na základe vydaného odpisu registra trestov alebo výpisu z registra trestov ústredie oznámi centru, či profesionálny náhradný rodič spĺňa predpoklady podľa § 3 ods. 1 písm. d) a k).

(7) Ak profesionálny náhradný rodič, ktorého pracovný pomer vznikol pred 1. novembrom 2022, na základe overenia podľa odsekov 4 až 6 nespĺňa predpoklady podľa § 3 ods. 1 písm. d) a k), centrum s ním okamžite skončí pracovný pomer. Pri okamžitom skončení pracovného pomeru podľa prvej vety patrí profesionálnemu náhradnému rodičovi odstupné podľa § 17 ods. 1.

§ 43

V období od 1. novembra 2022 do 31. decembra 2025 na účely overenia splnenia predpokladov podľa § 3 ods. 1 písm. d) a k) centrum zašle ústrediu po posúdení vhodnosti záujemcu o prácu alebo počas trvania pracovného pomeru profesionálneho náhradného rodiča na účely overenia dodržiavania povinnosti podľa § 3 ods. 3 údaje podľa § 5 ods. 4 prvej vety. Ústredie bezodkladne zašle údaje podľa prvej vety v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie generálnej prokuratúry na vydanie odpisu registra trestov alebo výpisu z registra trestov. Na základe vydaného odpisu registra trestov alebo výpisu z registra trestov ústredie oznámi centru, či záujemca o prácu alebo profesionálny náhradný rodič spĺňa predpoklady podľa § 3 ods. 1 písm. d) a k).

§ 44

Centrum je povinné oznámiť ústrediu od 1. júla 2023 do 15. júla 2023 údaje podľa § 35 ods. 2 o fyzických osobách, ktorých pracovný pomer sa skončil v období od 1. novembra 2022 do 30. júna 2023 z dôvodov uvedených v § 35 ods. 1. Ústredie zapíše do evidencie bývalých zamestnancov fyzickú osobu podľa prvej vety bezodkladne po oznámení centra. Na porušenie povinnosti podľa prvej vety sa vzťahuje § 37.

Čl. II

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení zákona č. 165/2002 Z. z., zákona č. 408/2002 Z. z., zákona č. 210/2003 Z. z., zákona č. 461/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 131/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z., zákona č. 570/2005 Z. z., zákona č. 124/2006 Z. z., zákona č. 231/2006 Z. z., zákona č. 348/2007 Z. z., zákona č. 200/2008 Z. z., zákona č. 460/2008 Z. z., zákona č. 49/2009 Z. z., zákona č. 184/2009 Z. z., zákona č. 574/2009 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 48/2011 Z. z., zákona č. 257/2011 Z. z., zákona č. 406/2011 Z. z., zákona č. 512/2011 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z., zákona č. 252/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 361/2012 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 233/2013 Z. z., zákona č. 58/2014 Z. z., zákona č. 103/2014 Z. z., zákona č. 183/2014 Z. z., zákona č. 307/2014 Z. z., zákona č. 14/2015 Z. z., zákona č. 61/2015 Z. z., zákona č. 351/2015 Z. z., zákona č. 378/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 82/2017 Z. z., zákona č. 95/2017 Z. z., zákona č. 335/2017 Z. z., zákona č. 63/2018 Z. z., zákona č. 347/2018 Z. z., zákona č. 376/2018 Z. z., zákona č. 307/2019 Z. z., zákona č. 319/2019 Z. z., zákona č. 375/2019 Z. z., zákona č. 380/2019 Z. z., zákona č. 63/2020 Z. z., zákona č. 66/2020 Z. z., zákona č. 157/2020 Z. z., zákona č. 294/2020 Z. z., zákona č. 326/2020 Z. z., zákona č. 76/2021 Z. z., zákona č. 215/2021 Z. z., zákona č. 407/2021 Z. z., zákona č. 412/2021 Z. z., zákona č. 537/2021 Z. z., zákona č. 82/2022 Z. z., zákona č. 125/2022 Z. z., zákona č. 222/2022 Z. z. a zákona č. 248/2022 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 3 ods. 2 sa za slová „pedagogických zamestnancov,“ vkladajú slová „profesionálnych náhradných rodičov,“.

Čl. III

Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 330/2007 Z. z., zákona č. 643/2007 Z. z., zákona č. 215/2008 Z. z., zákona č. 466/2008 Z. z., zákona č. 317/2009 Z. z., zákona č. 180/2011 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 310/2014 Z. z., zákona č. 131/2015 Z. z., zákona č. 175/2015 Z. z., zákona č. 378/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 351/2017 Z. z., zákona č. 61/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 89/2020 Z. z., zákona č. 331/2020 Z. z., zákona č. 310/2021 Z. z., zákona č. 418/2021 Z. z., zákona č. 199/2022 Z. z. a zákona č. 232/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 51 ods. 1 písm. a) sa na konci pripájajú tieto slová: „ktorý má profesionálny náhradný rodič právo užívať na základe zmluvy o výpožičke alebo ku ktorému má profesionálny náhradný rodič právo osobného užívania,“.
2. V § 51 ods. 5 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Skutočnosti vyplývajúce z informácií, ktoré centrum vyžaduje od fyzických osôb, ktoré sa uchádzajú o výkon práce profesionálneho náhradného rodiča, podľa osobitného predpisu,^{41c)} nemôžu byť dôvodom na nezaradenie dieťaťa do profesionálnej náhradnej rodiny.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 41c znie:

„^{41c)} § 8 ods. 3 zákona č. .../2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

3. V § 52 odsek 2 znie:

„(2) Profesionálny náhradný rodič a manžel alebo manželka profesionálneho náhradného rodiča sú povinní absolvovať prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v ustanovenom rozsahu, ktorej súčasťou je písomné zhodnotenie tejto prípravy.“.

4. V § 52 ods. 3 písm. b) sa slová „potrebami a športovou činnosťou“ nahrádzajú slovami „potrebami, vzdelávaním, športovou činnosťou a prepravou súvisiacou so zabezpečovaním starostlivosti“.

5. V § 52 sa odsek 3 dopĺňa písmenom c), ktoré znie:

„c) finančné prostriedky v ustanovenom rozsahu na úhradu zvýšených výdavkov na dieťa alebo mladého dospelého, ak je nezaopatreným dieťaťom, ak im profesionálny náhradný rodič počas svojej dovolenky poskytuje starostlivosť, a to aj, ak profesionálny náhradný rodič mal poskytovať starostlivosť dieťaťu alebo mladému dospelému, ak je nezaopatreným dieťaťom, počas čerpania dovolenky a centrum bez dohody s profesionálnym náhradným rodičom zmenilo spôsob čerpania dovolenky, ktorej čerpanie bolo centrom určené.^{43a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 43a znie:

„^{43a)} § 20 ods. 3 zákona č. .../2022 Z. z.“.

6. V § 52 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Ak je dieťaťu, ktorému profesionálny náhradný rodič poskytuje starostlivosť, poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky, peňažný príspevok na úpravu pomôcky alebo peňažný príspevok na opravu pomôcky podľa osobitného predpisu,³²⁾ centrum uhradí sumu zodpovedajúcu kladnému rozdielu medzi cenou pomôcky, cenou výcviku používania pomôcky, cenou úpravy pomôcky alebo cenou opravy pomôcky a poskytnutým peňažným príspevkom na kúpu pomôcky, peňažným príspevkom na výcvik používania pomôcky, peňažným príspevkom na úpravu pomôcky alebo peňažným príspevkom na opravu pomôcky.“.

Doterajší odsek 5 sa označuje ako odsek 6.

7. V § 79 ods. 1 písm. c) sa na konci čiarka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „na overenie splnenia kvalifikačného predpokladu profesionálneho náhradného rodiča sa vzťahuje osobitný predpis,^{66a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 66a znie:

„^{66a)} § 3 ods. 1 písm. c) a § 4 zákona č. .../2022 Z. z.“.

8. V § 79 ods. 1 písm. d) sa na konci čiarka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „na overenie splnenia predpokladu bezúhonnosti profesionálneho náhradného rodiča sa vzťahuje osobitný predpis,^{66b)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 66b znie:
„^{66b)} § 5 zákona č. .../2022 Z. z.“.

9. V 79 ods. 5 úvodnej vete sa za slovo „zákon“ vkladajú slová „alebo osobitný predpis“.

10. V § 83 ods. 5 písmeno e) znie:

„e) preukázať na požiadanie akreditačnej komisie plnenie

1. predpokladu psychickej spôsobilosti zamestnanca, ktorý prichádza do osobného kontaktu s deťmi,
2. kvalifikačného predpokladu profesionálneho náhradného rodiča podľa osobitného predpisu,^{66a)}
3. predpokladu bezúhonnosti profesionálneho náhradného rodiča, manžela profesionálneho náhradného rodiča a iných plnoletých fyzických osôb podľa osobitného predpisu,^{66b)}
4. predpokladu psychickej spôsobilosti manžela profesionálneho náhradného rodiča podľa osobitného predpisu,^{69a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 69a znie:
„^{69a)} § 7 zákona č. .../2022 Z. z.“.

11. V § 89c sa slová „20 %“ nahrádzajú slovami „40 %“.

12. V § 97 písm. k) sa vypúšťajú slová „kvalifikačný predpoklad profesionálneho náhradného rodiča,“.

13. V prílohe č. 2 sa pred prvý bod vkladá nový prvý bod, ktorý znie:

„1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2011).“.

Doterajší prvý bod a druhý bod sa označujú ako druhý bod a tretí bod.

Čl. IV

Zákon č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 644/2007 Z. z., zákona č. 598/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 400/2009 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 322/2014 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 273/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 55/2017 Z. z., zákona č. 274/2017 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 54/2019 Z. z., zákona č. 209/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 198/2020 Z. z., zákona č. 308/2020 Z. z., zákona č. 312/2020 Z. z., zákona č. 423/2020 Z. z., zákona č. 271/2021 Z. z., zákona č. 395/2021 Z. z. a zákona č. 414/2021 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. V § 14 sa odsek 3 dopĺňa písmenom r), ktoré znie:
„r) Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny na preukázanie bezúhonnosti fyzickej osoby na účely výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča.^{33ad)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 33ad znie:

„^{33ad)} § 3 ods. 1 písm. d) a k) a § 5 zákona č. .../2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. Príloha č. 2 sa dopĺňa tretím bodom, ktorý znie:
„3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2011).“.

Čl. V

Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 180/2011 Z. z., zákona č. 468/2011 Z. z., zákona č. 136/2013 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 263/2014 Z. z., zákona č. 375/2014 Z. z., zákona č. 353/2015 Z. z., zákona č. 378/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 355/2016 Z. z., zákona č. 191/2018 Z. z., zákona č. 83/2019 Z. z., zákona č. 223/2019 Z. z., zákona č. 391/2019 Z. z., zákona č. 393/2019 Z. z., zákona č. 46/2020 Z. z., zákona č. 63/2020 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 124/2020 Z. z., zákona č. 275/2020 Z. z., zákona č. 296/2020 Z. z., zákona č. 9/2021 Z. z., zákona č. 310/2021 Z. z., zákona č. 374/2021 Z. z., zákona č. 485/2021 Z. z., zákona č. 92/2022 Z. z., zákona č. 199/2022 Z. z. a zákona č. 232/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 18 ods. 6 sa na konci pripája táto veta: „U dieťaťa, pre ktoré sú vykonávané opatrenia v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu v domácom prostredí zamestnanca tohto zariadenia, sa príjem nezisťuje a na takéto dieťa sa hľadá ako na fyzickú osobu bez príjmu.“.
2. § 41 sa dopĺňa odsekom 13, ktorý znie:
„(13) Ak je zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately osobitným príjmom podľa § 44 ods. 1 písm. b), povinnosti podľa odsekov 3 a 6 až 8 a § 27 ods. 1 a 3, § 28 ods. 1 až 3 a § 32 ods. 10 a 12 plní v mene fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím toto zariadenie. Povinnosť podľa § 58 vo vzťahu k peňažnému príspevku na kompenzáciu priznanému v konaní, v ktorom zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately konalo v mene fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 55 ods. 2 písm. c), plní v mene tejto fyzickej osoby toto zariadenie.“.
3. V § 44 ods. 1 písmeno b) znie:
„b) zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak ide o výplatu

1. peňažného príspevku na osobnú asistenciu podľa § 21 ods. 3 písm. a) a príslušný orgán neurčí osobitného príjemcu podľa písmena a),
 2. peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky, peňažného príspevku na úpravu pomôcky a peňažného príspevku na opravu pomôcky pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, pre ktorú sú vykonávané opatrenia v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu v domácom prostredí zamestnanca tohto zariadenia, a príslušný orgán neurčí osobitného príjemcu podľa písmena a).“.
4. V § 55 ods. 2 druhá veta znie: „V konaní o
- a) preukáže a v konaní o parkovacom preukáže koná v mene maloletého dieťaťa, ktoré je umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu,^{51a)} toto zariadenie,
 - b) peňažnom príspevku na osobnú asistenciu podľa § 21 ods. 3 písm. a) koná v mene maloletého dieťaťa zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - c) peňažnom príspevku na kúpu pomôcky, peňažnom príspevku na výcvik používania pomôcky, peňažnom príspevku na úpravu pomôcky a peňažnom príspevku na opravu pomôcky koná v mene maloletého dieťaťa, pre ktoré sú vykonávané opatrenia v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu v domácom prostredí zamestnanca tohto zariadenia, toto zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 51a znie:

„^{51a)} § 367 Civilného mimosporového poriadku.

§ 54 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 175/2015 Z. z.“.

5. V § 55 ods. 2 sa vypúšťa tretia veta.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembra 2022 okrem čl. I § 20 ods. 4 a čl. III bodov 4, 5 a 11, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2023, a čl. I § 3 ods. 2 písm. b), § 33 až 35, § 37 a 44, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2023.

prezidentka Slovenskej republiky

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

predseda vlády Slovenskej republiky

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2011).